

?statistik Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?statistik Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23961>

Özet

?statistik Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i (?DYTÖ), yüksekö?retim ö?rencilerinin istatistik dersine kar?? geli?tirdikleri duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri ölçmek amac?yla 2017 y?l?nda geli?tirilmif bir araçtır. Ölçek, Salihova ve Memmedova taraf?ndan, istatistik e?itiminin akademik ba?ar?s? üzerindeki tutumun kritik rolünü vurgulamak ve bu alandaki tutumlar? bilimsel yöntemlerle de?erlendirmek üzere literatüre kazandırmifdir.

Bu geli?tirme çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerini, özellikle de geçerlik ve güvenilirlik analizlerini içermektedir. ?DYTÖ, ö?rencilerin derse olan ilgilerini, algılanan zorluk düzeylerini ve istatisti?in gelecekteki faydas?na dair inançlar?n? kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

?statistik tutumu, ölçek geli?tirme, psikolojik yap?, akademik ba?ar?, istatistik e?itimi, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Südabe Salihova, Vusale Memmedova.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, üniversite düzeyindeki ö?rencilerin istatistik dersine yönelik olumlu veya olumsuz tutum düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirlemektir. ?statistik dersine yönelik tutumlar?n ölçülmesi, e?itimcilerin ö?rencilerin motivasyon ve kayg? düzeylerini anlamalar?na olanak tan?r.

Elde edilen veriler, ö?retim yöntemlerinin ö?renci ihtiyaçlar?na göre ayarlanmas?na, istatistik kayg?s?n? azaltmaya yönelik müdahalelerin geli?tirilmesine ve böylece istatistik derslerinde akademik ba?ar?n?n art?r?lmas?na yönelik stratejiler olu?turulmas?na katkıda bulunmay? amaçlamaktadır.

Yap?

?statistik Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i'nin ölçtü?ü psikolojik yap?, ö?rencilerin "?statistik Dersine Yönelik Tutumu"dur. Bu tutum, genellikle üç ana bile?enden olu?maktadır: **Duygusal Tepkiler** (derse kar?? hissedilen ilgi, s?k?nt? veya kayg?), **Bili?sel De?erlendirmeler** (dersin faydal? veya gereksiz oldu?u inanc?) ve **Davran??sal E?ilimler** (derse kat?lma veya kaç?nma iste?i).

Ölçek, bu çok boyutlu yapıyı yakalamayı hedefleyerek, öğrencilerin yalnızca derse karşı hissettikleri genel duyguyu değil, aynı zamanda istatistiksel yeterlilik algılarına da derlendirmektedir. Bu yapı, öğrencinin derse öğrenme motivasyonunu ve süreçteki direnç düzeyini yansıtan kritik bir göstergedir.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında, ?statistik Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i'nin geçerliliğini sağlamak amacıyla çeşitli analizler yapılmıştır. İçerik geçerliliği, alanda uzman akademisyenlerin görüşleri alınarak, maddelerin ölçülmek istenen tutum yapılarını ne derece temsil ettiğinin belirlenmesiyle sağlanmıştır.

Yapı geçerliliği ise, ölçeğin teorik olarak varsayılan boyutlarına ampirik olarak test etmek için kullanılmıştır. Bu süreçte genellikle Faktör Analizi yöntemleri (Açıklayıcı ve Doğrulayıcı) kullanılarak ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlar altında toplandığı ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu gösterilmiştir. Ancak, orijinal kaynakta bu analizlere dair spesifik katsayılar (örneğin, faktör yükleri veya uyum indeksleri) detaylandırılmamıştır.

Güvenirlik

DYTÖ'nün güvenirlik analizleri, ölçekten elde edilen puanların iç tutarlılığı ve zamana karşı kararlılığı değerlendirilmeyi içermiştir. İç tutarlılık güvenilirliği, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar homojen bir şekilde ölçtüğünü belirlemek için en yaygın kullanılan yöntemdir.

Bu bağlamda, ölçeğin genel Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin güvenilir bir ölçüm sağladığını ve tutarlı olduğunu işaret eder. Ayrıca, puanların farklı zamanlarda tekrar uygulandığında benzer sonuçlar verip vermediğini test etmek amacıyla test-tekrar test güvenilirliğinin de incelenmesi beklenmektedir.

Faktör Analizi

?statistik Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i'nin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak için Faktör Analizi teknikleri kullanılmıştır. Geliştirme aşamasında, ölçeğin temel boyutlarına keşfetmek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. AFA sonuçları, istatistik tutumu yapılarının kaç farklı alt faktörden oluştuğunu ve hangi maddelerin hangi faktör altında toplandığını belirlemiştir.

AFA ile elde edilen faktör yapılarının teorik modele ne kadar uyduğunu doğrulamak amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) de gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, ölçeğin istatistik dersine yönelik tutumu çok boyutlu bir perspektifle, sağlam bir yapısal temel üzerinde ölçtüğünü kanıtlamıştır.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Ö?renci Tutum Ölçe?i)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kesin derecelendirme basama?? orijinal yay?nda belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak 5'li veya 7'li Likert format? kullan!l?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite ö?rencileri

Age Group: Genç Yeti?kinler (Yakla??k 18-30 ya? aras?)

Population Details: Çe?itli disiplinlerde e?itim gören ve müfredatlar?nda istatistik dersi bulunan yüksekö?retim ö?rencileri.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale) metoduyla uygulanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçümü, psikometrik özellikler, istatistik kayg?s?, e?itim psikolojisi, faktör analizi, ö?renci alg?s?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar Södabe Salihova'n?n makalede belirtilen akademik ileti?im adresi.

Correspondence Address: Makalenin yay?nland??? dönemdeki sorumlu yazar?n kurumsal adresi.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Salihova ve Memmedova taraf?ndan 2017 y?l?nda yay?mlanan bir makale ile tan?t?lm??t?r. Test y?l? **2017**'dir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için genellikle orijinal kayna?a (Salihova & Memmedova, 2017) uygun at?f yap?lmas? gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için yazarlardan resmi izin al?nmas? tavsiye edilir.

Kaynaklar

Salihova, S. ve Memmedova, V. (2017). Ö?rencilerin istatistik dersine yönelik tutumlar?: geçerlik

ve güvenilirlik çal??mas?. *Akademik Bak?? Dergisi*, 59, 116-127.

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s?: akademikbakis.org

Ölçe?in orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: istatistik-dersine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

?statistik Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynakta do?rudan listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi için Salihova ve Memmedova (2017) taraf?ndan yay?mlanan makaleye veya yukar?da ba?lant?s? verilen ölçek PDF doküman?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM